

ON DRUGS

RAPPORT VAN DE
WERELDCOMMISSIE VOOR
DRUGSBELEID

JUNI 2011

RAPPORT VAN DE WERELDCOMMISSIE VOOR DRUGSBELEID JUNI 2011

Voor meer informatie over de commissie gaat u naar:
www.globalcommissionondrugs.org

Of e-mail: declaration@globalcommissionondrugs.org

COMMISSIELEDEN

Asma Jahangir, mensenrechtenactivist, voormalig Speciaal Rapporteur van de VN over willekeurige, buitengerechtelijke en parate executies, Pakistan

Carlos Fuentes, schrijver en opinieleader, Mexico César Gavira, voormalig president van Colombia

César Gaviria, voormalig president van Colombia

Ernesto Zedillo, voormalig president van Mexico

Fernando Henrique Cardoso, voormalig president van Brazilië (voorzitter)

George Papandreou, minister-president van Griekenland

George P. Shultz, voormalig minister van buitenlandse zaken, Verenigde Staten (ere-voorzitter)

Javier Solana, voormalig Hoge Vertegenwoordiger voor gezamenlijk buitenlands en veiligheidsbeleid van de EU, Spanje

John Whitehead, bankier en ambtenaar, voorzitter van de World Trade Center Memorial Foundation, Verenigde Staten

Kofi Annan, voormalig secretaris-generaal van de Verenigde Naties, Ghana

Louise Arbour, voormalig Hoge Commissaris voor mensenrechten van de VN, president van de International Crisis Group, Canada

Maria Cattai, bestuurslid van Petroplus Holdings, voormalig secretaris-generaal van de internationale kamer van koophandel, Zwitserland

Mario Vargas Llosa, schrijver en opinieleader, Peru

Marion Caspers-Merk, voormalig secretaris-generaal van het Duitse federale ministerie van gezondheid

Michel Kazatchkine, lid van de raad van bestuur van het wereldfonds voor de bestrijding van AIDS, tuberculose en malaria, Frankrijk

Paul Volcker, voormalig voorzitter van de Federal Reserve van de Verenigde Staten en van de Economic Recovery Board

Richard Branson, ondernemer, voorvechter voor sociale doelen, oprichter van de Virgin Group, medeoprichter van The Elders, Verenigd Koninkrijk

Ruth Dreifuss, voormalig president van Zwitserland en minister van binnenlandse zaken

Thorvald Stoltenberg, voormalig minister van buitenlandse zaken en Hoge Commissaris voor vluchtelingen van de VN, Noorwegen

PRAKTISCHE SAMENVATTING

De wereldwijde oorlog tegen drugs is mislukt, met rampzalige gevolgen voor personen en gemeenschappen over de hele wereld. Vijftig jaar na de totstandkoming van het Enkelvoudige Verdrag over Narcotische Middelen van de VN en veertig jaar nadat president Nixon namens de Amerikaanse overheid de 'War on Drugs' lanceerde, zijn dringend fundamentele hervormingen van het nationale en mondiale drugsbeheersingsbeleid nodig.

Ondanks enorme uitgaven aan criminalisering en repressieve maatregelen gericht op producenten, dealers en gebruikers van drugs is het effectief inperken van aanbod en gebruik duidelijk mislukt. Schijnbare overwinningen bij het elimineren van één bron of handelsorganisatie worden vrijwel onmiddellijk tenietgedaan door het ontstaan van nieuwe bronnen en handelaars. Repressieve inspanningen gericht tegen gebruikers belemmeren maatregelen op het gebied van de volksgezondheid om HIV/AIDS, het dodental ten gevolge van overdoses en andere ernstige gevolgen van drugsgebruik te verminderen. Overheidsuitgaven voor nutteloze strategieën om de aanvoer te verminderen en voor gevangenisstraffen bemoeilijken meer renderende en op feiten gebaseerde investeringen in het beperken van vraag en schade.

Onze uitgangspunten en aanbevelingen kunnen als volgt worden samengevat:

Stop de criminalisering, marginalisatie en stigmatisering van mensen die drugs gebruiken maar geen schade toebrengen aan anderen. Stel wijdverbreide misverstanden over drugshandel, drugsgebruik en drugsverslaving aan de kaak, in plaats van ze te versterken.

Stimuleer overheidsexperimenten met drugsreguleringsmodellen die de macht van de georganiseerde misdaad ondermijnen en de gezondheid en veiligheid van de burgers beschermen. Deze aanbeveling geldt vooral cannabis, maar we moedigen ook experimenten aan in de decriminalisering en wettelijke regulering van andere drugs die deze doelstellingen kunnen realiseren en modellen kunnen bieden voor andere doelstellingen.

Voorzie in gezondheidszorg en behandeling voor hen die dat nodig hebben. Zorg voor een breed aanbod aan behandelingsmethoden, waaronder niet alleen methadon en buprenorfine, maar ook de behandelingsprogramma's met heroïneverstrekking die zo succesvol zijn gebleken in veel Europese landen en Canada. Zorg voor toegang tot injectiespuiten en voor andere schadebeperkende maatregelen die effectief zijn gebleken bij het verminderen van overdracht van HIV en andere door bloed overgedragen infecties en van fatale overdoses. Respecteer de mensenrechten van drugsgebruikers.

Schaf wrede maatregelen af die onder het mom van behandeling worden uitgevoerd, zoals dwangdetentie. Pas soortgelijke principes en beleid als hierboven genoemd toe op mensen die actief zijn in de lagere regionen van de drugshandel, zoals boeren, koeriers en kleine dealers. Velen van hen zijn zelf slachtoffer van geweld en intimidatie, of verslaafd. Het arresteren en opsluiten van tientallen miljoenen van dergelijke mensen gedurende de afgelopen decennia heeft de gevangenissen gevuld en levens en gezinnen verwoest, zonder de verkrijgbaarheid van drugs te verminderen of de macht van criminele organisaties te beteugelen. Het aantal mensen dat bereid is om dit soort activiteiten te ondernemen om een beter leven te krijgen, voor hun gezin te zorgen of anderszins armoede te ontvluchten, lijkt welhaast onbeperkt. De middelen die voor het bestrijden van drugs worden gebruikt, kunnen beter elders worden ingezet.

Investeer in activiteiten die zowel jonge mensen kunnen afhouden van drugsgebruik als kunnen voorkomen dat wie al drugs gebruikt, ernstiger problemen ontwikkelt. Vermijd simplistische boodschappen als "gewoon nee zeggen" en "nultolerantiebeleid", ten gunste van educatieve inspanningen die gebaseerd zijn op geloofwaardige informatie en preventieprogramma's gericht op sociale vaardigheden en de invloed van groepsgegoten. De meest succesvolle preventie-inspanningen zouden wel eens die kunnen zijn die specifiek gericht zijn op risicogroepen.

Concentreer repressieve maatregelen op gewelddadige criminele organisaties, maar op zo'n manier dat hun macht en reikwijdte wordt ondermijnd terwijl prioriteit wordt gegeven aan het verminderen van geweld en intimidatie. Inspanningen ten behoeve van wetshandhaving dienen niet gericht te zijn op de bestrijding van drugshandel op zich, maar op het verminderen van de schade ervan voor personen, gemeenschappen en de nationale veiligheid.

Begin met het transformeren van het wereldwijde drugsverbodsregime. Vervang drugsbeleid en -strategieën die gebaseerd zijn op ideologie en politieke gemakzucht door fiscaal verantwoordelijk beleid en strategieën die gebaseerd zijn op wetenschap, gezondheidszorg, veiligheid en mensenrechten; zorg bovendien voor adequate criteria om deze te evalueren. Herzien de categorisering van drugs, die heeft geresulteerd in overduidelijke anomalieën, zoals de onjuiste categorisering van cannabis, cocabladeren en MDMA. Zorg ervoor dat internationale verdragen op zo'n manier worden geïnterpreteerd en/of gewijzigd dat robuuste experimenten met schadevermindering, decriminalisering en wettelijk reguleringsbeleid mogelijk worden.

Doorbreek het taboe op debat en hervorming. Het is nu tijd om actie te ondernemen.

SCHATTINGEN DOOR DE VERENIGDE NATIES VAN HET JAARLIJKSE DRUGSGBRUIK 1998 - 2008

	Opiaten	Cocaïne	Cannabis
1998	12.9 miljoen	13.4 miljoen	147.4 miljoen
2008	17.35 miljoen	17 miljoen	160 miljoen
% Toename	34.5%	27%	8.5%

De wereldwijde oorlog tegen drugs is mislukt. Toen het Enkelvoudige Verdrag over Narcotische Middelen van de VN vijftig jaar geleden werd gesloten en toen president Nixon veertig jaar geleden de oorlog tegen drugs door de Amerikaanse overheid lanceerde, geloofden beleidsmakers dat strenge handhaving van de wet ten opzichte van iedereen die te maken had met de productie, de distributie en het gebruik van drugs zou leiden tot een steeds kleinere markt voor drugs als heroïne, cocaïne en cannabis, met als uiteindelijk resultaat een 'drugsvrije wereld'. In de praktijk blijkt dat de drugshandel, die vooral wordt gecontroleerd door de georganiseerde misdaad, in deze periode op wereldschaal spectaculair gegroeid is. Hoewel er geen nauwkeurige schattingen van het wereldwijde gebruik over de afgelopen vijftig jaar bestaan, laat een analyse van alleen al de laatste tien jaar^{1,2,3,4} een grote, groeiende markt zien. (Zie bovenstaande grafiek.)

Ondanks toenemend bewijs dat het huidige beleid zijn doelstellingen niet haalt, hebben de meeste

beleidsbepalende organen op nationaal en internationaal niveau de neiging om een kritische blik of een discussie over alternatieven uit de weg te gaan.

Dit gebrek aan leiderschap ten aanzien van drugsbeleid is de aanleiding geweest tot de vorming van onze commissie en brengt ons tot onze mening dat de tijd nu rijp is voor een serieuze, alomvattende en brede herziening van de strategieën voor de omgang met het fenomeen drugs. Deze herziening heeft als uitgangspunt dat het wereldwijde drugsprobleem moet worden gezien als een verzameling samenhangende uitdagingen op maatschappelijk en gezondheidsgebied die in goede banen moet worden geleid, in plaats van als een oorlog die moet worden gewonnen.

De commissieleden zijn akkoord gegaan met vier basisprincipes die leidend zouden moeten zijn voor nationale en internationale drugsstrategieën en -beleid en hebben elf aanbevelingen voor actie gedaan.

Notitie over methodologie:

De gegevens in tabel 1 zijn verkregen uit de volgende publicaties van het Drugs- en Misdaadbureau van de Verenigde Naties:

UNODC (2010) World Drug Report 2010
<http://www.unodc.org/unodc/en/data-and-analysis/WDR-2010.html>

ODCCP (2002) Studies on Drugs and Crime: Global Illicit Drug Trends 2002
<http://www.unodc.org/unodc/data-and-analysis/WDR.html>

Bij het berekenen van de schatting van de wereldwijde verspreiding van drugs in 2008 hebben we middenbereikcijfers gebruikt uit het zeer brede bereik aan mogelijkheden dat is geschat door de UNODC in het wereldwijd drugsrapport voor 2010. Zo'n breed bereik binnen een schatting geeft een hoog onzekerheidsniveau aan met betrekking tot de gegevens. De 'beste schatting' van de UNODC is, in de eigen woorden, "in de meeste gevallen ... de mediaan tussen de hoogste en laagste schatting binnen het bereik."¹ In dit geval koos de UNODC ervoor om een beste schatting te publiceren die lager is dan de mediaan. Omdat de exacte methodologische redenen voor deze keuze niet openbaar zijn gemaakt, en met het oog op de neerwaartse druk op de schattingen die door regeringen op de UNODC wordt uitgeoefend, geloven we dat het gerechtvaardigd is om de mediaan te gebruiken.

Wij hebben ook voortgeborduurd op de conclusies van een onderzoek dat werd gedaan door de eminente onderzoekers Peter Reuter en Franz Trautmann² in opdracht van de Europese Unie waarin zij wereldwijde trends gedurende deze periode onderzochten. Zij concludeerden:

"Het wereldwijde drugsprobleem is duidelijk niet kleiner geworden gedurende de UNGASS-periode. Voor sommige (vooral rijke) landen nam het probleem af, maar in andere (voornamelijk ontwikkelings- of overgangslanden) nam het toe, in sommige gevallen snel en aanzienlijk [...]. Samengevat, gezien de beperkingen van de gegevens, lijkt een redelijke beoordeling dat het probleem enigszins ernstiger is geworden."

Onze schattingen, noch die van de UNODC, kunnen worden beschouwd als onbetwistbaar, maar geen van beide is in tegenspraak met onze hoofdconclusie dat er een 'grote, groeiende markt' is. Na tien jaar wereldwijde campagne om de wereldwijde drugshandel 'uit te roeien of significant te doen afnemen' (zoals aangekondigd in de politieke verklaring die werd aangenomen op de 20e speciale sessie van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties over het bestrijden van het wereldwijd drugsprobleem, juni 1998) moeten we concluderen dat het nodig is om nieuwe strategieën te overwegen.

¹ <http://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/WDR2010/WDR2010methodology.pdf>

² Peter Reuter en Franz Trautmann, red. (2009) A Report on Global Illicit Drug Markets 1998-2007 Europese Commissie

1. Drugsbeleid moet worden gebaseerd op tastbaar empirisch, wetenschappelijk bewijs. De primaire maat voor succes moet de vermindering van schade aan de gezondheid, de veiligheid en het welzijn van mens en maatschappij zijn.

In de vijftig jaar sinds de Verenigde Naties begonnen met een werkelijk wereldwijd drugsverbodssysteem, hebben we veel geleerd over de aard en de patronen van drugsproductie, -distributie, -gebruik en -verslaving, en de effectiviteit van onze pogingen om deze problemen te verminderen. Het is misschien begrijpelijk dat de architecten van het systeem vertrouwen hadden in het concept van uitroeiing van drugsproductie en -gebruik (in het licht van het beperkte feitenmateriaal dat toentertijd beschikbaar was). Er is echter geen excuus om de feiten en ervaringen die sindsdien zijn verzameld te negeren. Drugsbeleid en -strategieën op alle niveaus worden nog steeds te vaak bepaald door ideologische perspectieven of politieke gemakzucht en schenken te weinig aandacht aan de complexiteit van drugshandel, drugsgebruik en drugsverslaving.

Effectieve beleidsvorming vereist een heldere formulering van de doelstellingen van het beleid. Het Enkelvoudige Verdrag over Narcotische Middelen van de VN in 1961 maakte duidelijk dat de uiteindelijke doelstelling van het systeem was om 'gezondheid en welzijn van de mensheid' te verbeteren.

Dit helpt ons eraan herinneren dat drugsbeleid oorspronkelijk werd ontwikkeld en ingevoerd in de hoop op een vermindering van schade aan mens en maatschappij: minder misdaad, betere gezondheid en meer economische en sociale ontwikkeling. Wij hebben onze successen in de oorlog tegen drugs echter voornamelijk afgemeten aan totaal andere maatstaven; maatstaven die betrekking hebben op **processen**, zoals het aantal arrestaties, de in beslag genomen hoeveelheden drugs en de zwaarte van de straffen. Deze indicatoren vertellen ons misschien hoe hard we optreden, maar niet hoe succesvol we zijn bij het verbeteren van 'de gezondheid en het welzijn van de mensheid'.

2. Drugsbeleid moet gebaseerd zijn op principes van mensenrechten en volksgezondheid. Wij moeten de stigmatisering en marginalisering stoppen van mensen die bepaalde drugs gebruiken en van hen die betrokken zijn bij de onderste lagen van verbouw, productie en distributie; we moeten verslaafden behandelen als patiënten, niet als criminelen.

Bepaalde fundamentele principes liggen ten grondslag aan alle aspecten van nationaal en internationaal beleid. Deze zijn vastgelegd in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en de vele verdragen die daarop zijn gevolgd. Van bijzonder belang voor drugsbeleid is het recht op leven, op gezondheid, op eerlijke rechtsgang, op vrijwaring van marteling en wrede, onmenselijke of vernederende behandeling, slavernij en discriminatie. Deze rechten zijn onvervreemdbaar en het navolgen ervan heeft prioriteit boven andere internationale overeenkomsten, waaronder conventies ten aanzien van drugsbestrijding. Zoals de Hoge Commissaris voor Mensenrechten van de VN, Navanethem Pillay, heeft gezegd: "Mensen die drugs gebruiken, geven hun mensenrechten niet op. Veel te vaak zijn drugsgebruikers slachtoffer van discriminatie, worden ze gedwongen behandeld, gemarginaliseerd en vaak schade toegebracht door benaderingen die te zeer criminalisering benadrukken, terwijl schadevermindering en respect voor de mensenrechten van minder belang is."⁵

Een aantal veelvoorkomende, bewezen maatregelen op het gebied van volksgezondheid^{6,7} (over het algemeen schadebeperking genoemd; een benadering die onder andere toegang tot spuiten en behandeling met bewezen medicijnen als methadon en buprenorfine behelst) kan het risico verminderen op dood door overdosis, alsmede de overdracht van HIV en andere door bloed overgedragen infecties.⁸ Regeringen implementeren deze interventies echter vaak niet volledig, omdat ze bezorgd zijn dat het verbeteren van de gezondheid van drugsgebruikers de boodschap 'Drugs zijn onaanvaardbaar' ondermijnt. Dit is niet logisch: het opofferen van de gezondheid en het welzijn van één groep burgers, terwijl effectieve maatregelen voor het beschermen van de gezondheid beschikbaar zijn, is onaanvaardbaar. Ook verhoogt dit de risico's voor de gemeenschap in bredere zin.

PRINCIPES

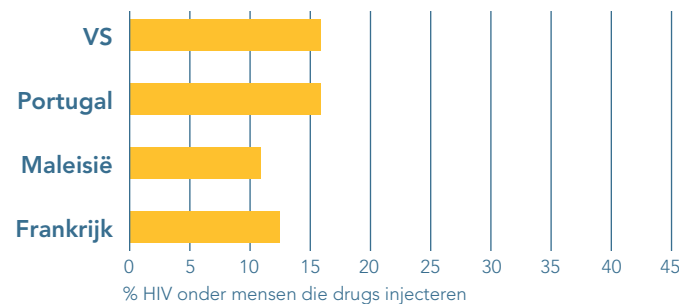
(Vervolg)

GEVOLG VAN DRUGSBELEID OP RECENTE VERSPREIDING VAN HIV ONDER MENSEN DIE DRUGS INJECTEREN⁹

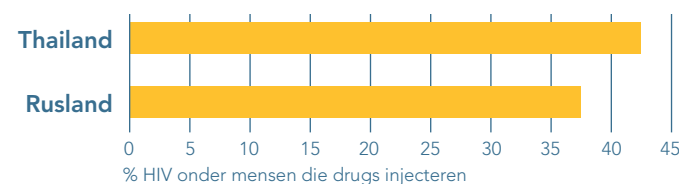
Voorbeelden van landen die consistent alomvattende strategieën ter vermindering van schade hebben geïmplementeerd:

Voorbeelden van landen die strategieën ter beperking van schade gedeeltelijk of laat in de voortgang van de epidemie hebben geïntroduceerd:

Voorbeelden van landen die zich consistent hebben verzet tegen implementatie op grote schaal van strategieën ter beperking van schade, ondanks het bestaan van injecteren en samen delen van drugs:

Landen die strategieën implementeren die zijn gericht op het verminderen van schade en verbeteren van de volksgezondheid, kennen consistent lage percentages aan HIV-overdracht onder mensen die drugs injecteren. Evenzo zijn landen die op de toename van HIV onder drugsgebruikers reageerden met schadebeperkende programma's succesvol geweest bij het inperken en terugbrengen van de verdere verspreiding van HIV. Aan de andere kant hebben veel landen die hebben vertrouwd op beteugeling en afschrikking als reactie op de toename van drugsgerelateerde HIV-besmettingen, te maken met de hoogste percentages HIV onder drugsgebruikende populaties.^{10,11,12}

Een ongenueerde benadering van 'drugshandel' is evenzeer problematisch. Veel mensen die actief zijn in de drugshandel zijn zelf slachtoffer van geweld en intimidatie, of verslaafd. Een voorbeeld van dit fenomeen zijn de drugskoeriers, die de meest zichtbare en riskante rol vervullen in de distributie- en leveringsketen. In tegenstelling tot diegenen die de drugshandelsorganisaties leiden, hebben deze personen meestal geen uitgebreid, gewelddadig misdaadverleden en sommigen doen alleen aan de drugshandel mee om geld te verdienen voor hun eigen drugsverslaving. We moeten niet iedereen die gearresteerd wordt voor drugshandel als even schuldig behandelen; velen zijn gedwongen tot hun daden of worden door hun eigen verslaving of economische situatie gedreven tot wanhoopsdaden. Het is niet terecht om deze mensen op dezelfde manier te bestraffen als de leden van de gewelddadige, georganiseerde bendes die de handel beheersen.

Ten slotte reageren veel landen op mensen die verslaafd zijn aan drugs nog altijd met straf en stigmatisering. In werkelijkheid is drugsverslaving een complexe aandoening die een mengsel van verschillende oorzaken kan hebben: sociaal, psychologisch en fysiek (inclusief bijvoorbeeld zware levensomstandigheden of een geschiedenis van persoonlijk trauma of emotionele problemen). Proberen om deze complexe situatie te sturen met straf is ineffectief; veel meer succes kan worden behaald door een scala aan op bewezen resultaten gebaseerde drugsbehandelingen aan te bieden. Landen die aan drugs verslaafde burgers hebben aangepakt als patiënten die behandeling nodig hebben, in plaats van als criminelen die gestraft moeten worden, hebben extreem positieve resultaten behaald in de zin van minder misdaad, betere gezondheid en het overwinnen van verslaving.

PATIËNTEN, NIET CRIMINELEN: EEN MEER HUMANE EN EFFECTIEVE BENADERING

Casus één: Zwitserland¹³

In antwoord op ernstige en zeer zichtbare drugsproblemen die zich in het hele land in de jaren 1980 ontwikkelden, implementeerde Zwitserland een nieuw beleid en nieuwe programma's (waaronder heroïneverstrekkingprogramma's) op basis van volksgezondheid in plaats van criminalisering. De consistente implementatie van dit beleid heeft geleid tot een algehele vermindering van het aantal mensen dat verslaafd is aan heroïne en tot een reeks andere voordelen. Een belangrijk onderzoek¹⁴ concludeerde dat:

"de heroïneverstrekking was gericht op zware, problematische gebruikers. Aangenomen dat 3000 verslaafden 10 tot 15 procent vertegenwoordigden van de Zwitserse heroïnegebruikers, kon dit 30 tot 60 procent vertegenwoordigen van de vraag naar heroïne op de illegale markt. Omdat ze zwaar betrokken waren bij zowel drugshandel als andere vormen van misdaad, vormden ze ook een koppeling tussen groothandelaars en gebruikers. Toen deze zware gebruikers een stabiele, legale bron vonden voor hun verslaving, nam hun drugsgebruik af, evenals hun behoefte om heroïne te verkopen en andere criminele activiteiten te ontwikkelen.

Het heroïneverstrekkingprogramma had drie effecten op de drugshandel:

- Het verminderde het gebruik onder de zwaarste gebruikers aanzienlijk en deze vermindering in vraag was van invloed op de levensvatbaarheid van de handel. (Het aantal nieuw geregistreerde verslaafden in Zürich in 1990 was bijvoorbeeld 850. In 2005 was dit aantal gedaald tot 150.)
- Het verminderde de aantallen overige criminele activiteiten die bij de handel horen. (Er was bijvoorbeeld een afname van 90 procent in eigendoms misdaden die waren begaan door deelnemers aan het programma.)
- Door plaatselijke verslaafden en dealers te verwijderen, werd het voor Zwitserse gelegenheden gebruikers moeilijk om contact te maken met verkopers."

Casus twee: Verenigd Koninkrijk¹⁵

Onderzoek in het Verenigd Koninkrijk naar de effecten van het beleid om over te schakelen van detentie naar behandelingenprogramma's liet een duidelijke vermindering zien in recidive na behandeling. De onderzoekers in deze casus verwezen naar zowel zelfrapportage als criminaliteitsgegevens van de politie. Uit het onderzoek blijkt dat het aantal aanklachten tegen 1476 drugsgebruikers in de jaren voor en na de start van de behandeling met 48 procent verminderden.

Casus drie: Nederland^{16,17,18}

Van alle EU-15-landen is het percentage mensen dat heroïne injecteert het laagste in Nederland en er is geen nieuwe instroom van problematische gebruikers. Heroïne heeft zijn aantrekkingskracht op de hoofdstroom aan jongeren verloren en wordt gezien als een 'doodlopende straat'-drug. Het aantal problematische heroïnegebruikers is significant verminderd en de gemiddelde leeftijd van de gebruikers is aanzienlijk gestegen. Grootschalige, laagdrempelige drugsbehandeling en schadeverminderingsovername omvatten onder andere het bieden van toegang tot spuiten en het voorschrijven van methadon en heroïne onder strikte voorwaarden.

De medische verstrekking van heroïne heeft in Nederland de kleine criminaliteit en maatschappelijke overlast verminderd en heeft positieve effecten op de gezondheid van mensen die worstelen met verslaving. In 2001 was het geschatte aantal mensen in Nederland dat verslaafd was aan heroïne 28 - 30.000. In 2008 was dit aantal gedaald tot 18.000. De Nederlandse populatie gebruikers van opiaten is ouder aan het worden. Het aandeel jonge gebruikers van opiaten (leeftijd 15 - 29) dat behandeling voor verslaving krijgt, is ook verminderd.

PRINCIPES

(Vervolg)

3. De ontwikkeling en implementatie van drugsbeleid hoort een wereldwijd gedeelde verantwoordelijkheid te zijn, maar dient ook rekening te houden met de uiteenlopende politieke, sociale en culturele realiteit. Het beleid zou de rechten en behoeften moeten respecteren van mensen die te lijden hebben van productie, handel en gebruik, zoals expliciet erkend is in de Conventie inzake Drugshandel van 1988.

Het drugsbestrijdingssysteem van de VN is gebaseerd op het idee dat alle overheden samen drugshandel en aanverwante problemen moeten aanpakken. Dat is een redelijk uitgangspunt en het is zeker dat enige verantwoordelijkheid moet worden gedeeld tussen producerende, doorvoer- en gebruikslanden (al vervaagt het onderscheid meer en meer omdat veel landen inmiddels alle drie elementen ervaren).

Het idee van gedeelde verantwoordelijkheid is echter te vaak een dwangbuis geworden, die beleidsontwikkeling en experimenten belemmert. De VN (via het internationale narcoticabestrijdingsbureau) en met name de VS (vooral door hun 'certificatie'-proces) hebben er de afgelopen vijftig jaar hard aan gewerkt om ervoor te zorgen dat alle landen dezelfde rigide benadering van drugsbeleid zouden overnemen: dezelfde wetten en dezelfde harde aanpak bij de handhaving ervan. Nu nationale regeringen zich meer en meer rekenschap geven van de complexiteit van de problemen en van de opties voor beleidsreacties op hun eigen grondgebied, hebben vele ervoor gekozen om de flexibiliteiten binnen de conventies te gebruiken om nieuwe strategieën en programma's uit te proberen, zoals decriminaliseringsinitiatieven en schadebeperkende programma's. Wanneer deze een tolerante benadering van drugs inhouden, zijn regeringen geconfronteerd met internationale diplomatieke druk om 'de integriteit van de conventies te beschermen', zelfs wanneer het beleid legaal en succesvol is en draagvlak heeft in het land.

Een actueel voorbeeld van dit proces (wat kan worden omschreven als 'drugsbestrijdingsimperialisme') is het voorstel van de Boliviaanse regering om het kauwen van cocabladeren te schrappen uit de delen van de conventie van 1961 die alle niet-medische gebruik verbieden. Ondanks het feit dat uit opeenvolgende onderzoeken blijkt¹⁹ dat de plaatselijke praktijk van het kauwen van cocablad geen relatie heeft met de schade ten gevolge van de internationale cocaïnehandel en ondanks het feit dat een ruime meerderheid van de Boliviaanse bevolking (en de omringende landen) deze wijziging ondersteunt, hebben veel rijke, cocaïne consumerende landen (de VS voorop) formeel bezwaar aangetekend tegen het amendement.²⁰

Het idee dat het internationale drugsbestrijdingssysteem onveranderbaar is en dat elk amendement, hoe redelijk of gering ook, een bedreiging vormt voor de integriteit van het hele systeem is kortzichtig. Net als met alle multilaterale overeenkomsten moeten drugsconventies onderworpen worden aan voortdurende evaluatie en modernisering in het licht van veranderende en variabele omstandigheden. Met name moeten nationale overheden de vrijheid kunnen benutten die ze hebben om te experimenteren met maatregelen die geschikter zijn voor hun omstandigheden. Deze analyse en uitwisseling van ervaringen vormt een cruciaal element in het leerproces over de relatieve effectiviteit van verschillende benaderingen, maar het geloof dat we allemaal exact dezelfde wetten, restricties en programma's moeten hebben, is geen nuttige beperking gebleken.

ONBEDOELDE GEVOLGEN

The implementation of the war on drugs has generated widespread negative consequences for societies in producer, transit and consumer countries. These negative consequences were well summarized by the former Executive Director of the United Nations Office on Drugs and Crime, Antonio Maria Costa, as falling into five broad categories:

1. De groei van een 'enorme criminele zwarte markt', gefinancierd door de ten gevolge van de risico's van het voldoen aan de internationale vraag naar drugs steeds groter wordende winsten.
2. Een enorme beleidsverschuiving, het resultaat van het gebruik van schaarse middelen om een enorme wetshandavingsinspanning te betalen die deze criminele handel zou moeten aanpakken.
3. Geografische verplaatsing, ook wel het 'waterbedeffect' genoemd, waarbij drugsproductie van locatie wisselt om aan de aandacht van de wetshandhaving te ontkomen.
4. Vervanging van stoffen, oftewel het overschakelen van gebruikers naar nieuwe stoffen wanneer hun eerdere favoriete drug moeilijk verkrijgbaar wordt, bijvoorbeeld onder druk van wetshandhaving.
5. De perceptie en behandeling van drugsgebruikers, die worden gestigmatiseerd, gemarginaliseerd en uitgesloten.²¹

4. Drugsbeleid moet alomvattend zijn en gezinnen, scholen, specialisten op het gebied van volksgezondheid, ontwikkelingswerkers en gemeenschapsleiders moeten erbij worden betrokken, in samenwerking met wetshandavingsinstanties en andere relevante overheidsorganen.

Met hun sterke gerichtheid op wetshandhaving en straf is het niet verwonderlijk dat de leidende instanties bij de implementatie van het drugsbestrijdingssysteem de politie, de grensbewaking en de militaire autoriteiten zijn geweest, onder leiding van de ministeries van justitie, veiligheid of binnenlandse zaken. Op multilateraal niveau worden ook regionale en VN-structuren gedomineerd door deze belanghebbenden. Hoewel regeringen steeds meer inzien dat wetshandavingsstrategieën voor drugsbestrijding moeten worden geïntegreerd in een bredere aanpak met sociale en gezondheidsprogramma's, zijn de structuren voor beleidsontwikkeling, budgettoekenning en implementatie niet in hetzelfde tempo gemoderniseerd.

Deze institutionele dynamiek verhindert objectieve en op feiten gebaseerde beleidsontwikkeling. Dit is meer dan een theoretisch probleem. Opeenvolgende onderzoeken^{22,23} hebben aangetoond dat regeringen veel meer financiële en sociale voordelen voor hun gemeenschappen bereiken door te investeren in gezondheids- en sociale programma's dan door te investeren in aanbodreductie en wetshandhaving. In de meeste landen wordt echter de overgrote meerderheid van de beschikbare middelen besteed aan het handhaven van drugswetten en het bestraffen van mensen die drugs gebruiken.²⁴

Het gebrek aan samenhang is nog duidelijker bij de Verenigde Naties. Bij de ontwikkeling van het wereldwijde drugsbestrijdingsregime hoorde de oprichting van drie lichamen die op de implementatie van de conventies moesten toezien: het VN-Bureau voor Drugs en Misdaad (UNODC - UN Office on Drugs and Crime), het Internationale Narcoticabestrijdingsbureau (INCB - International Narcotics Control Board) en de Commissie Narcotische Drugs (CND - Commission on Narcotic Drugs). Deze structuur gaat uit van het idee dat internationale drugsbestrijding vooral een gevecht tegen misdaad en criminelen is. Het is niet verwonderlijk dat er een intrinsiek gevestigd belang is om zich te blijven concentreren op wetshandhaving en dat de belangrijkste beslissers in deze lichamen traditioneel het meest bekend zijn met deze manier van denken.

Nu de aard van de uitdaging voor het drugsbeleid is veranderd, moeten de instituties volgen. Wereldwijd drugsbeleid moet voortkomen uit de gedeelde strategieën van alle belanghebbende multilaterale instellingen: UNODC natuurlijk, maar ook UNAIDS, WHO, UNDP, UNICEF, UN Women, de Wereldbank en het bureau van de Hoge Commissaris voor Mensenrechten. Met name de marginalisering van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) is zorgwekkend, gegeven het feit dat deze een speciaal mandaat heeft krachtens de drugsbestrijdingsverdragen.

AANBEVELINGEN

1. Doorbreek het taboe. Voer een open debat en stimuleer beleid dat effectief gebruik beperkt en schade voorkomt en beperkt die gerelateerd is aan drugsgebruik en drugsbestrijdingsbeleid. Investeer meer in onderzoek naar en analyse van de gevolgen van ander beleid en andere programma's.²⁵

Politieke leiders en publieke figuren moeten de moed hebben om in het openbaar te verklaren wat velen van hen privé erkennen: dat de feiten ondubbelzinnig aantonen dat repressieve strategieën het drugsprobleem niet zullen oplossen en dat de oorlog tegen drugs niet is en niet kan worden gewonnen. Regeringen hebben de macht om allerlei vormen van beleid toe te passen die toegesneden zijn op hun eigen situatie, om de problemen die veroorzaakt worden door drugshandel en drugsgebruik op zo'n manier aan te pakken dat het niveau van de gerelateerde misdaad en de sociale en gezondheidsschade op een veel positievere wijze worden beïnvloed.

2. Vervang criminalisering en bestraffing van drugsgebruikers door een aanbod aan gezondheids- en behandelingszorg voor hen die dit nodig hebben.

Het sleutelidee achter de 'oorlog tegen drugs'-benadering was dat de dreiging van arrestatie en zware straf mensen zou afschrikken om drugs te gebruiken. In de praktijk is deze hypothese gelogenstraft. Veel landen die strenge wetten hebben ingesteld en drugsgebruikers en kleine handelaars op grote schaal hebben gearresteerd en gevangengezet, hebben hogere niveaus aan drugsgebruik en aanverwante problemen dan landen met een tolerantere benadering. Evenzo hebben landen die decriminalisering hebben ingevoerd of arrestatie en straf op een andere manier hebben teruggedrongen, minder stijging in drugsgebruik en verslaving ondervonden dan was gevreesd.

INITIATIEVEN TOT DECRIMINALISERING RESULTEREN NIET IN SIGNIFICANT HOGER DRUGSGEBRUIK

Portugal

In juli 2001 was Portugal het eerste Europese land dat het gebruik en bezit van alle drugs decriminaliseerde. Veel commentatoren hadden kritiek op dit beleid omdat zij geloofden dat dit zou leiden tot meer drugsgebruik en gerelateerde problemen. Dr. Caitlin Hughes van de universiteit van New South Wales in Australië en professor Alex Stevens van de universiteit van Kent in Engeland, hebben gedetailleerd onderzoek verricht naar de effecten van decriminalisering in Portugal. Hun recent gepubliceerde bevindingen²⁶ laten zien dat dit niet het geval was, waarmee de conclusies van hun eerdere onderzoek²⁷ en dat van het CATO-instituut²⁸ werden herhaald.

Het rapport uit 2010 van Hughes en Stevens nam een geringe stijging in het algehele drugsgebruik in Portugal waar in de tien jaar sinds de decriminalisering, maar op een niveau dat consistent was met andere vergelijkbare landen waar drugsgebruik gecriminaliseerd bleef. Binnen deze algemene trend was er ook een specifieke afname in het gebruik van heroïne, wat in 2001 de belangrijkste zorg was van de Portugese regering. Hun algemene conclusie is dat het afschaffen van strafrechtelijke vervolging, gecombineerd met het gebruik van alternatieve therapeutische maatregelen voor mensen die worstelen met drugsverslaving, de druk van de handhaving van drugswetten op het strafrechtstelsel heeft verminderd, evenals het algehele niveau van problematisch drugsgebruik.

Vergelijking Nederlandse en Amerikaanse steden

Een onderzoek door Reinerman et al. vergeleek de zeer verschillende reguleringsomgeving van Amsterdam, waar het liberale koffieshopbeleid (in feite een vorm van decriminalisering) teruggaat tot de jaren zeventig van de vorige eeuw, met dat van San Francisco in de VS, waar cannabisgebruikers worden gecriminaliseerd. De onderzoekers wilden kijken of de meer repressieve beleidsomgeving van San Francisco burgers afschrikte van het roken van cannabis of het begin van het gebruik uitstelde. Zij constateerden dat dit niet het geval was en concludeerden:

"Onze bevindingen ondersteunen de bewering niet dat criminalisering cannabisgebruik vermindert en dat decriminalisering cannabisgebruik vergroot [...]. Met uitzondering van het hogere drugsgebruik in San Francisco vonden wij grote overeenkomsten in beide steden. Wij vonden geen bewijs voor beweringen dat criminalisering gebruik vermindert of dat decriminalisering gebruik verhoogt."²⁹

Australië

De staat Western Australia voerde in 2004 een decriminaliseringsplan voor cannabis in en onderzoekers evalueerden de gevolgen ervan door de verspreidingstrends in deze staat te vergelijken met die in de rest van het land. Het onderzoek werd gecompliceerd door het feit dat het plaatsvond in een periode waarin het gebruik van cannabis over het hele land afnam. De onderzoekers concludeerden dat deze neerwaartse trend dezelfde was in Western Australia, waar strafrechtelijke vervolging op het gebruik of bezit van cannabis was vervangen door administratieve straffen, met name het door de politie geven van een waarschuwing, de zgn. 'Notice of Infringement' (aanzegging van overtreding). De auteurs stellen:

"De gegevens over cannabisgebruik in dit onderzoek suggereren dat, in tegenstelling tot de voorspellingen van publieke commentatoren die kritiek hadden op het plan, het blijkt dat cannabisgebruik in Western Australia bleef afnemen, ondanks de invoering van het Cannabis Infringement Notice Scheme."³⁰

Vergelijking verschillende staten in de VS

Hoewel bezit van cannabis een misdrijf is volgens de federale wetten van de VS kennen afzonderlijke staten uiteenlopend beleid ten aanzien van het bezit van deze drug. In het rapport uit 2008 van de cannabiscommissie, die werd bijeengeroepen door de Beckley-stichting, namen de auteurs onderzoek onder de loep dat werd uitgevoerd om de verspreiding van cannabis in staten die cannabis hadden gedecriminaliseerd te vergelijken met die in staten waar strafrechtelijke vervolging van bezit was gehandhaafd. Zij concludeerden:

"Over het algemeen geven deze vier onderzoeken aan dat staten die hervormingen hebben geïntroduceerd geen grotere toename in cannabisgebruik onder volwassenen of jongeren hebben ervaren. Ook hebben onderzoeken laten zien dat deze staten niet welwillender tegenover cannabisgebruik staan dan staten die een strikt verbod met strafrechtelijke vervolging handhaven."³¹

In het licht van deze ervaringen is het duidelijk dat het beleid van harde criminalisering en bestraffing van drugsgebruik een dure vergissing is geweest en dat overheden stappen moeten nemen om hun inspanningen en middelen anders in te zetten teneinde het pad van drugsgebruikers om te buigen in de richting van instanties op het gebied van gezondheids- en sociale zorg. Natuurlijk betekent dit niet noodzakelijkerwijs dat elke bestraffing moet verdwijnen; veel drugsgebruikers begaan ook andere misdaden, waarvoor ze verantwoordelijk moeten worden gesteld. De primaire reactie op drugsbezit en -gebruik moet echter zijn het aanbieden van goed advies, behandeling en gezondheidszorg aan personen die deze nodig hebben, in plaats van dure en contraproductieve strafrechtelijke vervolging.

3. Stimuleer experimenten van overheden met modellen van wettelijke regulering van drugs (bijvoorbeeld cannabis) die bedoeld zijn om de macht van de georganiseerde misdaad te ondermijnen en om de gezondheid en veiligheid van de burgers te beschermen.

Het debat over alternatieve modellen van drugshandelregulering is al te vaak in een keurslijf gedwongen door kunstmatige tweedelingen: hard of zacht, repressief of liberaal. In werkelijkheid streven we allemaal naar hetzelfde doel: een combinatie van drugsprogramma's en -beleid die gezondheids- en sociale schade minimaliseert en individuele en nationale veiligheid maximaliseert. Het helpt niet om diegenen te negeren die pleiten voor een gefiscaliseerde en gereguleerde markt voor nu nog verboden drugs. Dit is een beleids optie die even nauwgezet moet worden onderzocht als elke andere.³²

Als nationale regeringen of lokale overheden denken dat decriminaliseringsbeleid geld zal besparen en betere gezondheids- en sociale resultaten zal opleveren voor hun gemeenschappen, of dat het creëren van een gereguleerde markt de macht van de georganiseerde misdaad kan verminderen en de veiligheid van hun burgers kan verbeteren, ondersteun en faciliteer dan dergelijke beleidsexperimenten en leer van hun toepassing.

Evenzo moeten nationale autoriteiten en de VN de indeling van verschillende stoffen herzien. De huidige indeling, die is bedoeld om de relatieve risico's en schade van de verschillende drugs weer te geven, is vijftig jaar geleden ingevoerd toen er nog weinig wetenschappelijk bewijs was waarop deze besluiten konden worden gebaseerd. Dit heeft geresulteerd in enkele duidelijke anomalieën: met name cannabis en cocabladeren lijken verkeerd te zijn ingedeeld en hier moet wat aan worden gedaan.

DISCREPANTIES TUSSEN BESTRIJDINGS- EN SCHADENIVEAUS

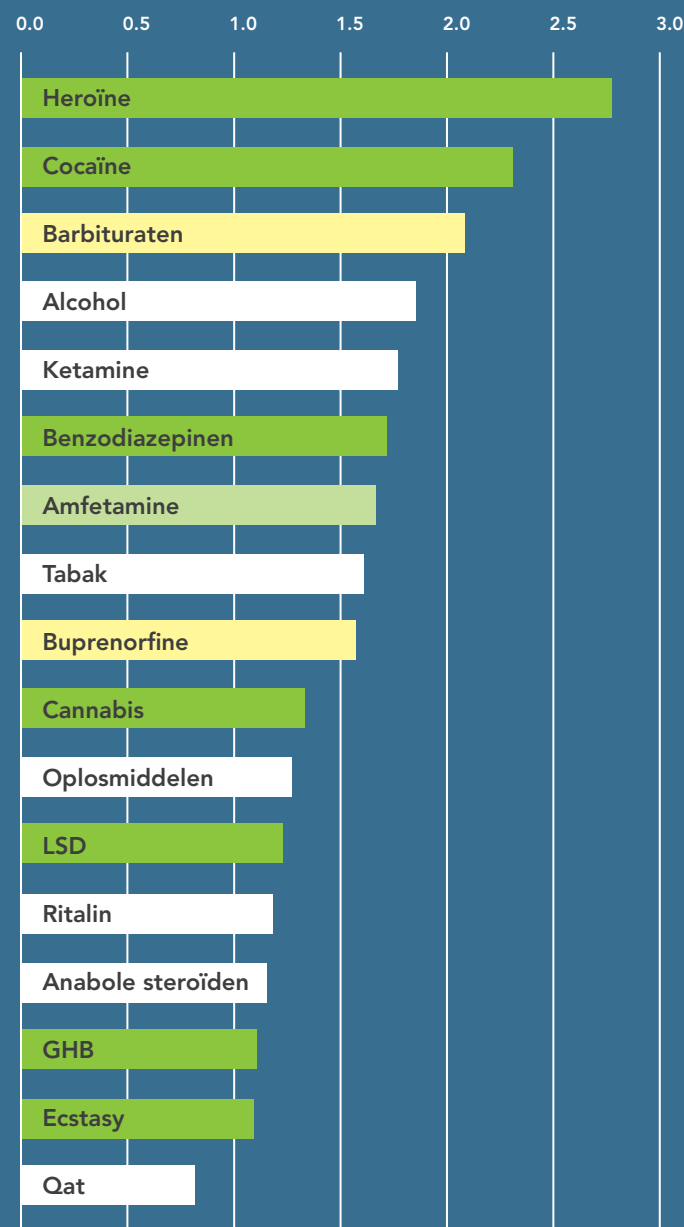
In een rapport dat werd gepubliceerd in The Lancet in 2007 probeerde een team wetenschappers³³ om een aantal psychoactieve drugs in te delen naar de werkelijke en de potentiële schade die ze konden veroorzaken voor de maatschappij. De grafiek rechts geeft een overzicht van hun bevindingen en zet ze af tegen de zwaarte die het wereldwijde drugsbestrijdingssysteem toekent aan de drugs.

Hoewel dit grove beoordelingen betreft, geven ze duidelijk aan dat de zwaartecategorieën die worden toegekend aan verschillende stoffen in internationale verdragen herzien moeten worden in het licht van de huidige wetenschappelijke kennis

UN CLASSIFICATION

- Meest gevaarlijk
- Matig risico
- Laag risico
- Valt niet onder internationale bestrijding

ONAFHANKELIJKE RISICOOORDELINGEN DOOR DESKUNDIGEN

AANBEVELINGEN

(Vervolg)

4. Zorg voor betere meetmethoden, indicatoren en doelstellingen om de voortgang te meten.

Het huidige systeem voor het meten van het succes van drugsbeleid bevat structurele fouten.³⁴ De resultaten van de meeste drugsstrategieën worden momenteel bepaald op grond van de hoeveelheid gewas die is vernietigd en het aantal arrestaties, confiscaties en straffen dat is verricht en opgelegd aan gebruikers, telers en dealers. In feite helpt het arresteren en straffen van drugsgebruikers nauwelijks bij het verminderen van drugsgebruik. Het verwijderen van kleine dealers creëert alleen maar een verkoopkans voor anderen en zelfs de grootste en meest succesvolle operaties tegen georganiseerde criminelen (die jaren van planning en implementatie vergen) blijken op z'n best een marginale en kortdurende invloed op drugsprizen en -beschikbaarheid te hebben. Evenzo wordt door het vernietigen van opium-, cannabis- en cocagewassen de illegale teelt alleen maar verplaatst naar andere gebieden.

Een nieuwe reeks indicatoren is nodig om de werkelijke resultaten van drugsbeleid weer te geven, op grond van de schade aan of voordelen voor mensen en gemeenschappen. Bijvoorbeeld: het aantal slachtoffers van drugshandelgerelateerd geweld en intimidatie; de mate van corruptie die de drugshandel veroorzaakt; het niveau van de kleine criminaliteit die wordt begaan door verslaafden; de mate van sociale en economische ontwikkeling in gemeenschappen waar drugsproductie, -verkoop of -consumptie zijn geconcentreerd; het aantal doden door overdosis; het percentage HIV- of hepatitis-C-infecties onder drugsgebruikers. Beleidsmakers kunnen en moeten de uitkomst van deze doelstellingen meten en verwoorden.

De publieke uitgaven moeten daarom worden gericht op activiteiten waarvan bewezen is dat ze een positief effect hebben op deze doelstellingen. Onder de huidige omstandigheden in de meeste landen zou dit betekenen dat meer moet worden geïnvesteerd in gezondheids- en sociale programma's, en dat wetshandhavingsmiddelen beter gericht moeten worden op drugshandelgerelateerd geweld en corruptie.³⁵ In een tijd van fiscale soberheid kunnen we het ons niet langer veroorloven om miljarden dollars aan investeringen te doen die grotendeels symbolische waarde hebben.

5. Stel wereldwijde misverstanden over drugshandel, drugsgebruik en drugsverslaving aan de kaak, in plaats van ze te versterken.

Momenteel versterken te veel beleidsmakers het idee dat iedereen die drugs gebruikt een 'amorele verslaafde' is en iedereen die betrokken is bij de drugshandel een gewetenloze crimineel. De realiteit is veel ingewikkelder. Volgens een voorzichtige schatting van de Verenigde Naties zijn er wereldwijd momenteel 250 miljoen drugsgebruikers, plus nog eens miljoenen anderen die betrokken zijn bij de teelt, productie en distributie van drugs. We kunnen hen gewoon niet allemaal behandelen als criminelen.

Tot op zekere hoogte is de terughoudendheid bij beleidsmakers om deze complexiteit te erkennen, geworteld in hun inschatting van de publieke opinie ten aanzien van deze onderwerpen. Veel gewone burgers zijn werkelijk bang voor de negatieve gevolgen van drugshandel en voor het gedrag van mensen die verslaafd zijn aan of onder invloed van drugs. Deze angst is geworteld in algemene aannames over drugsgebruikers en drugshandel. Overheden en maatschappijdeskundigen dienen deze aannames aan te pakken door mensen bewust te maken van enkele bewezen (maar meestal niet erkende) feiten. Bijvoorbeeld:

- De meerderheid van de drugsgebruikers past niet in het stereotype van de 'amorele en beklagenswaardige verslaafde'. Van de geschatte 250 miljoen drugsgebruikers wereldwijd kan volgens de Verenigde Naties nog geen 10 procent worden aangemerkt als verslaafd of als 'problematisch drugsgebruiker'.³⁶
- De meeste mensen die betrokken zijn bij de illegale teelt van coca, papaver of cannabis zijn kleine boeren die met moeite hun gezin kunnen onderhouden. Alternatieve mogelijkheden om een inkomen te verwerven zijn een betere investering dan het vernietigen van hun enige middel van bestaan.
- De factoren die van invloed zijn op iemands besluit om te beginnen met drugsgebruik hebben meer van doen met mode, groepsdruk en sociale en economische context dan met de wettelijke status van de drug, het risico van gevangenisstraf of preventieboodschappen van de overheid.^{37,38}

AANBEVELINGEN

(Vervolg)

- De factoren die bijdragen aan het ontwikkelen van een problematisch of verslavend gebruikspatroon hebben meer van doen met trauma's uit of verwaarlozing in de kindertijd, zware levensomstandigheden, sociale marginalisatie en emotionele problemen dan met morele zwakte of hedonisme.³⁹
- Het is niet mogelijk om iemand door middel van bangmakerij of bestraffing van zijn of haar drugsverslaving af te laten komen, maar met de juiste, op feiten gebaseerde behandeling kunnen gebruikers hun gedrag veranderen en actieve en productieve leden van de maatschappij worden.⁴⁰
- De meeste mensen die in de drugshandel zitten, zijn kleine dealers en niet de stereotype gangsters die we kennen uit films; de overgrote meerderheid van de mensen die vastzitten wegens drugshandel zijn 'kleine schakeltjes' in de ketting (vaak gedwongen tot vervoer of verkoop van drugs) die eenvoudig kunnen worden vervangen zonder dat de aanvoer stopt.^{41,42}

Een meer volwassen en uitgebalanceerd politiek en publiek debat kan helpen om de bewustwording en het begrip bij het publiek te vergroten. Mythen en misverstanden kunnen met name worden ontzenuwd door een stem te geven aan vertegenwoordigers van boeren, gebruikers, gezinnen en andere sociale groepen die te lijden hebben van drugsgebruik en -verslaving.

6. Landen die - in weerwil van de feiten - doorgaan met het hoofdzakelijk investeren in wetshandhaving moeten hun repressieve acties richten op de gewelddadige georganiseerde misdaad en drugshandelaars om de schade te verminderen die het gevolg is van drugshandel.

De middelen van wetshandhavingsinstanties kunnen veel effectiever worden gericht op het bestrijden van georganiseerde bendes die hun macht en reikwijdte hebben kunnen vergroten dankzij de winsten uit drugshandel. In veel delen van de wereld vormen het geweld, de intimidatie en de corruptie die door deze groepen worden gepleegd een substantiële bedreiging voor de individuele en nationale veiligheid en voor democratische instituties. Inspanningen door overheden en wetshandhavingsinstanties om deze activiteiten in te perken, blijven daarom essentieel.

DRUGS IN WEST-AFRIKA: ANTWOORDEN OP HET GROEIENDE PROBLEEM VAN NARCOTICAHANDEL EN GEORGANISEERDE MISDAAD

In slechts enkele jaren is West-Afrika een belangrijk doorvoer- en overslagcentrum voor cocaïne geworden doordat Latijns-Amerikaanse drugskartels hun strategie ten aanzien van de Europese markt hebben gewijzigd. Profiterend van zwakke overheden, endemische armoede, instabiliteit en slecht georganiseerde politie en rechtspraak, en gestimuleerd door de enorme economische waarde van de drugshandel hebben criminele netwerken regeringen, staatsorganen en legers geïnfiltreerd. Corruptie en witwaspraktijken, veroorzaakt door de drugshandel, corrumperen de plaatselijke politiek en trekken lokale economieën uit hun verband.

Een gevaarlijk scenario doemt op nu de drugshandel dreigt uit te zaaien naar een breder politiek en bredere veiligheidsproblematiek. De eerste internationale maatregelen om regionale en nationale tegenactie te ondersteunen, hebben deze trend niet kunnen keren. Er zijn nieuwe bewijzen⁴⁴ dat criminele netwerken hun activiteiten uitbreiden en hun posities versterken door nieuwe allianties, vooral met gewapende groepen. De huidige maatregelen moeten dringend worden uitgebreid en gecoördineerd onder West-Afrikaans leiderschap, met internationale financiële en technische ondersteuning. De maatregelen dienen wetshandhaving en juridische benaderingen te integreren met sociaal, ontwikkelings- en conflictpreventiebeleid; zowel regeringen als de burgermaatschappij dienen erbij betrokken te worden.

Het is echter noodzakelijk om onze tactiek in dit gevecht te heroverwegen. MacCoun en Reuter⁴³ hebben een plausibele theorie geformuleerd, die suggereert dat inspanningen om het aanbod te beperken het meest effectief zijn op een nieuwe, nog onontwikkelde markt, waar de aanbodbronnen worden gecontroleerd door een klein aantal handelsorganisaties. Waar deze omstandigheden bestaan, kunnen goed geplande en gerichte wetshandhavingsoperaties het openen van nieuwe markten de kop indrukken. Zo'n situatie zien we nu in West-Afrika. Anderzijds is het voorkomen van drugsgebruik door de toevoer te stoppen geen realistische doelstelling waar drugshandel divers en goed gevestigd is.

Bovendien moeten wij erkennen dat het de illegale aard van de handel is die veel van het handelsgerelateerde geweld veroorzaakt. Legale en gereguleerde consumentenmarkten kennen weliswaar hun eigen problemen, maar bieden niet dezelfde kansen voor de georganiseerde misdaad om grote winsten te maken, de legitimiteit van onafhankelijke regeringen te bedreigen en, in sommige gevallen, opstanden en terrorisme te financieren.

Dit betekent niet noodzakelijkerwijs dat het creëren van een legale markt de enige manier is om de macht en reikwijdte van drugshandelsorganisaties te ondermijnen. Wetshandhavingsstrategieën kunnen expliciet proberen om de illegale markt aan te sturen en vorm te geven door bijvoorbeeld enerzijds voorwaarden te creëren waaronder kleinschalig en particulier aanbod via 'vriendschapsnetwerken' kan floreren, maar anderzijds hard op te treden tegen grootschaliger ondernemingen die geweld plegen of problemen veroorzaken voor de bevolking. Op dezelfde manier kan aan de vraag naar drugs van hen die verslaafd zijn aan bepaalde stoffen, zoals heroïne, worden voldaan met medische verstrekkingprogramma's, die automatisch de vraag naar straatalternatieven doen afnemen. Dergelijke strategieën kunnen veel effectiever zijn bij het verminderen van drugshandelgerelateerd geweld en schade dan zinloze pogingen om de handel geheel uit te roeien.

Slecht opgezette handhavingsmaatregelen ten aanzien van drugs daarentegen, kunnen zelfs een toename van geweld, intimidatie en corruptie ten gevolge van drugshandel veroorzaken. Wetshandhavingsinstanties en drugshandelsorganisaties kunnen verwikkeld raken in een soort 'wapenwedloop' waarbij grotere handhavingsinspanningen leiden tot een even grote toename in sterkte en geweld van de handelaars. Met dit scenario worden de voorwaarden geschapen waarin de meest meedogenloze en gewelddadige handelsorganisaties floreren. Helaas lijkt dit erg op wat we momenteel in Mexico en veel andere delen van de wereld zien gebeuren.

WETSHANDHAVING EN DE ESCALATIE VAN GEWELD

Een groep volksgezondheidswetenschappers en -deskundigen in British Columbia (Canada) hebben systematisch metaonderzoek⁴⁵ gedaan naar de gevolgen van versterkte wetshandhaving op drugshandelgerelateerd geweld. Dit betreft onder andere gewapende bendes die om de controle over de drugshandel vechten of moorden en berovingen die te maken hebben met drugshandel).

Op meerdere plekken in de VS, maar ook in Sydney, Australië, ontdekten de onderzoekers dat meer arrestatie- en wetshandhavingsdruk op de drugshandel een sterk verband vertoonde met het vaker voorkomen van moord en andere geweldsdelicten. 91% van alle onderzoeken naar het effect van versterkte wetshandhaving op drugshandelgeweld concludeerde dat versterkte wetshandhaving het drugshandelgeweld in feite had doen toenemen. De onderzoekers concludeerden dat:

"De beschikbare wetenschappelijke gegevens suggereren dat het verhogen van de intensiteit van wetshandhavingsinterventies om de drugshandel te verstoren het geweld door drugsbendes zeer waarschijnlijk niet vermindert. In plaats daarvan suggereren de bestaande gegevens dat drugsgerelateerd geweld en hoge moordfrequenties waarschijnlijk een logisch gevolg zijn van het verbod op drugs en dat de steeds geraffineerdere en beter gefinancierde methoden om drugsdistributienetwerken te verstoren onbedoeld het geweld versterken."⁴⁶

Ook in het Verenigd Koninkrijk hebben onderzoekers de effecten onderzocht van politie-interventie op drugshandel. Zij merken op dat:

"wetshandhavingsinspanningen een significant negatief effect kunnen hebben op de aard en omvang van de schade die gerelateerd is aan drugs door (onbedoeld) de bedreigingen voor volksgezondheid en openbare veiligheid te vergroten, en door zowel het gedrag van individuele drugsgebruikers als de stabiliteit en werking van de drugshandel te veranderen (bijv. door verdrijving naar elders van dealers en gerelateerde activiteiten die geweld te vergroten wanneer verdreven dealers botsen met gevestigde)."⁴⁷

AANBEVELINGEN

(Vervolg)

7. Stimuleer alternatieve straffen voor kleine en beginnende drugsdealers.

Hoewel het idee van decriminalisering vooral is bediscussieerd in termen van toepassing op mensen die drugs gebruiken of die worstelen met drugsverslaving, stellen wij voor om dezelfde benadering te overwegen voor hen die aan de onderkant van de drugshandelsketen staan. De meerderheid van degenen die worden gearresteerd voor kleinschalige drugshandel is geen gangster of lid van de georganiseerde misdaad. Het gaat om jonge mensen die geëxploiteerd worden om de riskante straatverkoop te doen, verslaafde drugsgebruikers die geld proberen te verdienen voor hun eigen gebruik of koeriers die zijn gedwongen of geïntimideerd om drugs over de grens mee te nemen. Deze mensen worden over het algemeen vervolgd krachtens dezelfde wettelijke bepalingen als de gewelddadige en georganiseerde criminelen die de handel controleren, hetgeen resulteert in strenge straffen zonder aanzien des persoons.

Wereldwijd betreffen verreweg de meeste arrestaties die van niet-gewelddadige en laaggeplaatste 'kleine schakels' in de drugshandel. Zij zijn het meest zichtbaar en gemakkelijk te vangen en hebben niet de middelen om zich uit de problemen te betalen.⁴⁸ Het resultaat is dat overheden de gevangenen vullen met kleine overtreders die lange straffen uitzitten, tegen hoge kosten, zonder enige invloed op de omvang of winstgevendheid van de handel.

In sommige landen kunnen deze overtreders zelfs de doodstraf krijgen, wat een duidelijke schending is van het internationaal recht inzake de mensenrechten. Om hun betrokkenheid bij de drugsbestrijding te benadrukken, hebben veel landen wetten en straffen ingevoerd die in geen verhouding staan tot de ernst van de vergrijpen en dan nog steeds geen significant afschrikwekkend effect hebben. Regeringen staan nu voor de uitdaging om naar diversificatie-opties voor de 'kleine schakels' te kijken of om hun wetten zo aan te passen dat ze een helderder en meer proportioneel onderscheid maken tussen de verschillende soorten spelers in de drugshandel.

8. Investeer meer in op feiten gebaseerde preventie, met speciale aandacht voor jongeren.

De meest waardevolle investering is duidelijk in activiteiten die jonge mensen ervan weerhouden om te beginnen met drugs en die experimentele gebruikers ervan weerhouden om probleemgebruiker of verslaafd te worden. Preventie van initiëring of escalatie is duidelijk te prefereren boven reageren op problemen nadat ze zijn ontstaan. Helaas waren de meeste vroege pogingen om de algehele frequenties van drugsgebruik

te verlagen via massale preventiecampagnes slecht gepland en geïmplementeerd. Terwijl de presentatie van goede (en geloofwaardige) informatie over de risico's van drugsgebruik waardevol is, zijn de ervaringen met algemene preventie (zoals campagnes in de media of drugspreventieprogramma's op scholen) niet eensluidend. Simplistische boodschappen zoals 'Gewoon nee zeggen' lijken geen significante impact te hebben.⁴⁹

Er zijn echter enkele zorgvuldig geplande en gerichte preventieprogramma's geweest die zich richtten op sociale vaardigheden en groepsdruk die een positieve impact hebben gehad op de leeftijd van starten met of de schade ten gevolge van drugsgebruik. De energie, creativiteit en kennis van het maatschappelijk middenveld en bevolkingsgroepen zijn van bijzonder belang bij het opstellen en uitvoeren van deze programma's. Jonge mensen vertrouwen preventieboodschappen van overheidsinstanties minder gauw.

Succesvolle preventiemodellen waren meestal gericht op bepaalde risicogroepen: benedeleden, kinderen in tehuizen of pleeggezinnen, jongeren met problemen op school of met de politie. Ze kenden gemengde programma's met educatie en sociale ondersteuning, die hebben voorkomen dat sommigen van hen zich ontwikkelden tot regelmatig gebruiker van drugs of verslaafde. Mits op voldoende grote schaal geïmplementeerd hebben deze programma's het potentieel om het totaal aantal jonge mensen dat verslaafd raakt aan drugs of betrokken raakt bij kleinschalige handel te verminderen.

9. Zorg voor een breed en gemakkelijk toegankelijk aanbod aan opties voor de behandeling van en zorg voor drugsverslaafden, waaronder substitutie en met heroïne ondersteunde behandeling, met speciale aandacht voor de meest bedreigden, met inbegrip van gestraften in gevangenen en met andere vrijheidsstraffen.

In alle maatschappijen en culturen ontwikkelt een aantal mensen problematische of verslavende patronen van drugsgebruik, ongeacht de voorkeursmiddelen in die maatschappij of hun wettelijke status. Drugsverslaving kan een tragisch verlies aan potentieel inhouden voor de betrokken persoon, maar is ook zeer schadelijk voor hun familie, hun gemeenschap en, uiteindelijk, voor de hele maatschappij. .

Het voorkomen en behandelen van drugsverslaving is daarom een sleutelverantwoordelijkheid van regeringen; het is bovendien een waardevolle investering omdat effectieve behandeling significante besparingen kan opleveren, in de vorm van criminaliteitsvermindering en verbeteringen in gezondheid en sociaal functioneren.

Veel succesvolle behandelingsmodellen, waarbij een mix van verstrekking en psychosociale methoden worden gebruikt, zijn geïmplementeerd en hun waarde bewezen in reeks socio-economische en culturele omgevingen. In de meeste landen echter is de beschikbaarheid van dergelijke behandelingen beperkt tot enkele modellen, voldoet deze slechts aan een minuscuul deel van de vraag of wordt deze qua middelen niet goed besteed en worden de meest verslaafden niet bereikt. Nationale regeringen moeten daarom alomvattende strategische plannen ontwikkelen om een keuze aan op feiten gebaseerde behandelingen van drugsverslaving op te schalen.

Tegelijkertijd moeten verkeerde praktijken worden afgeschaft die onder het mom van behandeling worden uitgevoerd - zoals gedwongen opsluiting, dwangarbeid of fysiek of psychologisch misbruik - en die inbreuk plegen op de mensenrechten doordat ze mensen te onderwerpen aan wrede, onmenselijke en vernederende behandeling of hun recht op zelfbeschikking intrekken. Overheden dienen ervoor te zorgen dat hun verslavingsbehandelingsfaciliteiten op bewezen resultaten zijn gebaseerd en de internationale mensenrechten respecteren.

10. De Verenigde Naties moeten leiderschap bieden bij het hervormen van het wereldwijde drugsbeleid. Dit betekent het stimuleren van een effectieve benadering die op feiten is gebaseerd, het ondersteunen van landen om drugsbeleid te ontwikkelen dat past bij hun context en behoeften, en het zorgen voor samenhang tussen de verschillende VN-bureaus, -beleid en -conventies.

Hoewel nationale regeringen een veel vrijheid hebben om repressief beleid los te laten, blijft het drugsbestrijdingssysteem van de VN vooral als dwangbuis functioneren en beperkt het een goede herziening en modernisering van het beleid. Gedurende een groot deel van de vorige eeuw was het de Amerikaanse regering die voorop liep bij de roep om ontwikkeling en handhaving van repressief drugsbeleid. We verwelkomen daarom de verandering in toon van de huidige regering⁵⁰, waarbij president Obama zelf de nuttelosheid van de 'oorlog tegen drugs' erkent alsmede het nut van een debat over alternatieven.⁵¹ Het zal echter nodig zijn dat de VS deze nieuwe retoriek laat volgen door werkelijke hervormingen, door minder te vertrouwen op gevangenisstraf en andere bestraffing van drugsgebruikers en door hun aanzienlijke diplomatieke invloed aan te wenden voor hervormingen in andere landen.

De drugsbestrijdingsinstanties van de VN zijn vooral opgetreden als verdedigers van traditioneel beleid en strategieën. In het licht van het groeiend bewijs

dat deze strategieën falen, zijn hervormingen nodig. Er is enige bemoedigende erkenning bij de UNODC dat er behoefte bestaat om het systeem te balanceren en moderniseren, maar er is ook sterk institutioneel verzet tegen deze ideeën.

Landen kijken naar de VN voor ondersteuning en advies. De VN kunnen en moeten het noodzakelijke leiderschap tonen om nationale regeringen te helpen een uitweg te vinden uit de huidige beleidsimpasse. Wij doen een beroep op secretaris-generaal Ban Ki-Moon en op uitvoerend directeur Joeri Fedotov van de UNODC om concrete stappen te zetten naar een werkelijk gecoördineerde en samenhangende wereldwijde drugsstrategie, die een balans kent tussen enerzijds het onderdrukken van het drugsaanbod en het bestrijden van georganiseerde misdaad en anderzijds de noodzaak om gezondheidszorg, sociale zorg en economische ontwikkeling te bieden aan getroffen personen en gemeenschappen..

Er is een aantal manieren om vooruitgang te boeken bij deze doelstelling. Om te beginnen kunnen de VN een brede commissie instellen die een nieuwe benadering gaat ontwikkelen; VN-bureaus kunnen nieuwe en sterkere structuren opzetten voor beleidscoördinatie; de UNODC kan zinvollere programmacoördinatie stimuleren met andere VN-bureaus zoals de WHO, UNAIDS, UNDP en het kantoor van de Hoge Commissaris voor Mensenrechten van de VN.

11. Treed snel op: de oorlog tegen drugs is mislukt en het beleid moet nu veranderen.

Er zijn tekenen dat in sommige delen van de wereld van het debat over het drugsbeleid aan het verzanden is, omdat beleidsmakers wel begrijpen dat de huidige strategieën en beleid niet werken, maar niet weten wat ze in plaats hiervan moeten doen. Het is verleidelijk om het probleem uit de weg te gaan. Dit betekent echter dat de beleidsverantwoordelijkheid wordt afgeschoven. Elk jaar dat we doorgaan met het huidige beleid, verspillen we miljarden dollars aan niet-werkende programma's, sturen we miljoenen mensen onnodig naar de gevangenis, lijden miljoenen anderen onder drugsverslaving van geliefden die geen toegang hebben tot gezondheids- en sociale zorg en sterven honderdduizenden aan vermijdbare overdoses en ziekten die worden veroorzaakt door onveilig drugsgebruik.

Er bestaan andere benaderingen, waarvan bewezen is dat ze deze problemen het hoofd bieden, die landen meteen kunnen toepassen. Het opstellen van goed drugsbeleid is geen onderwerp voor theoretisch of intellectueel debat, het is een van de belangrijkste beleidsuitdagingen van onze tijd..

- ¹ Raadpleeg voor een gedetailleerde analyse van drugshandel in de afgelopen tien jaar: Reuter, P. en Trautmann, F. (2009) *A Report on Global Illicit Drug Markets 1998-2007*. Europese Commissie <http://www.exundhopp.at/www1/drogenbericht.pdf> Geraadpleegd op 19-04-11
- ² UNODC (2008) *2008 World Drug Report* Vienna: United Nations <http://www.unodc.org/unodc/en/data-and-analysis/WDR-2008.html> Geraadpleegd op 19-04-11
- ³ European Monitoring Centre on Drugs and Drug Addiction (2010) *Annual Report of the State of the Drugs Problem in Europe* <http://www.emcdda.europa.eu/publications/annual-report/2010> Geraadpleegd op 04.19.11
- ⁴ National Drug Intelligence Centre (2010) *National Drug Threat Assessment* Washington: Ministerie van Justitie van de VS <http://www.justice.gov/ndic/pubs38/38661/index.htm> Geraadpleegd op 04.18.11
- ⁵ Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights (2009) *De Hoge Commissaris roept op tot focus op mensenrechten en beperking van schade in internationaal drugsbeleid* Genève: Verenigde Naties http://www.ohchr.org/documents/Press/HC_human_rights_and_harm_reduction_drug_policy.pdf Geraadpleegd op 04.18.11
- ⁶ World Health Organization, UN Office on Drugs and Crime, and Joint UN Program on HIV and AIDS (2009) *WHO, UNODC, UNAIDS technical guide for countries to set targets for universal access to HIV prevention, treatment and care for injecting drug users* http://www.unodc.org/documents/hiv-aids/idu_target_setting_guide.pdf Geraadpleegd op 04.18.11
- ⁷ Europese waarnemingscentrum voor drugs en drugsverslaving (2010) *Harm reduction: evidence, impacts and challenges*. Lisbon: EMCDDA <http://www.emcdda.europa.eu/publications/monographs/harm-reduction> Geraadpleegd op 05.13.11
- ⁸ Zie de bronpagina's over het beperken van schade van het Europese waarnemingscentrum voor drugs en drugsverslaving: <http://www.emcdda.europa.eu/themes/harm-reduction> Geraadpleegd op 04.19.11
- ⁹ Mathers, B., Degenhardt, L., Phillips, B., Wiessing, L., Hickman, M., Strathdee, S., Wodak, A., Panda, S., Tyndall, M., Toufik, A., and Mattick, R. for the 2007 Reference Group to the UN on HIV and Injecting drug use (2008) "Global epidemiology of injecting drug use and HIV among people who inject drugs: a systematic review" *The Lancet*, Volume 372, Issue 9651, pp.1733–1745. Gegevens beschikbaar op: <http://www.iduregroup.unsw.edu.au/IDURGWeb.nsf/page/IDUepi> Geraadpleegd op 04.16.11
- ¹⁰ UNAIDS (2010) *UNAIDS Report on the Global AIDS Epidemic 2010* http://www.unaids.org/globalreport/Global_report.htm Geraadpleegd op 04.18.11
- ¹¹ WHO (2006) *Treatment of Injecting Drug Users with HIV/AIDS: Promoting Access and Optimizing Service Delivery* Geneva: World Health Organization http://www.who.int/substance_abuse/publications/treatment/en/index.html Geraadpleegd op 04.16.11
- ¹² US Institute of Medicine (2006) *Preventing HIV Infection among Injecting Drug Users in High Risk Countries: An Assessment of the Evidence* Washington: National Academies Press http://www.nap.edu/catalog.php?record_id=11731 Geraadpleegd op 04.16.11
- ¹³ Aebi, M. F., Ribeaud D., and Killias, M. (1999) "Prescription médicale de stupéfiants et délinquance. Résultats des essais Suisses." *Criminologie*, vol. 32, n.2
- ¹⁴ Killias, M. and Aebi, M.F. (2000) "The impact of heroin prescription on heroin markets in Switzerland," *Crime Prevention Studies*, volume 11, 2000 http://www.popcenter.org/library/crimeprevention/volume_11/04-Killias.pdf Geraadpleegd op 05.08.11
- ¹⁵ Millar, T., Jones, A., Donmall, M. and Roxburgh, M. (2008) *Changes in offending following prescribing treatment for drug misuse* National Treatment Agency for Substance Misuse http://www.nta.nhs.uk/uploads/nta_changes_in_offending_rb35.pdf Geraadpleegd op 05.08.11
- ¹⁶ National Drug Monitor (2009) *NDM Annual Report, 2009* WODC/Trimbos Instituut http://english.wodc.nl/images/1730_full_text_tcm45-296585.pdf Geraadpleegd op 05.08.11
- ¹⁷ van Laar, M. and van Ooyen-Houben, M. (eds.) (2009) *Evaluatie van het Nederlandse drugsbeleid* WODC/Trimbos Instituut <http://www.trimbos.nl/~media/Files/Gratis%20downloads/AF0884%20Evaluatie%20van%20het%20Nederlands%20drugsbeleid.ashx> Geraadpleegd op 05.08.11
- ¹⁸ E. Schatz, K. Schiffer and J.P. Kools (2011) *The Dutch treatment and social support system for drug users* IDPC Briefing Paper, January 2011 <http://www.idpc.net/publications/idpc-paper-dutch-drug-treatment-program> Geraadpleegd op 05.08.11
- ¹⁹ Henman, A. and Metaal, P. (2009) *Coca Myths* Transnational Institute Drugs and Democracy Program http://www.tni.org/archives/reports_drugs_debate13 Geraadpleegd op 04.21.11
- ²⁰ Jelsma, M. (2011) *Lifting the Ban on Coca Chewing: Bolivia's proposal to amend the 1961 Single Convention* Series on Legislative Reform of Drug Policies, No.11. Transnational Institute <http://www.tni.org/briefing/lifting-ban-coca-chewing> Geraadpleegd op 05.08.11
- ²¹ Costa, A.M. (2008) *Making drug control 'fit for purpose': Building on the UNGASS Decade* E/CN.7/2008/CRP.17 <http://www.unodc.org/documents/commissions/CND-Session51/CND-UNGASS-CRPs/ECN72008CRP17E.pdf> Geraadpleegd op 04.20.11
- ²² Godfrey C., Stewart D., and Gossop, M. (2004) "Economic analysis of costs and consequences of the treatment of drug misuse: 2-year outcome data from the National Treatment Outcome Research Study (NTORS)" *Addiction* 99 (6) pp.697-707
- ²³ Reuter, P. and Pollack, H. (2006) "How much can treatment reduce national drug problems?" *Addiction* 101 (3) pp. 341-347
- ²⁴ Carnevale, J. (2009) *Restoring the Integrity of the Office of National Drug Control Policy*, *Schriftelijke getuigenis voor de Domestic Policy Subcommittee van de Committee on Oversight and Government Reform* <http://www.idpc.net/publications/john-carnevale-testimony-ONDCP-congress> Geraadpleegd op 04.21.11
- ²⁵ Bühringer, G., Farrell, M., Kraus, L., Marsden, J., Pfeiffer-Gerschel, T., Piontek, D., Karachaliou, K., Künzel, J. and Stillwell, G. (2009) *Comparative analysis of research into illicit drugs in the European Union* Luxembourg: Europese Commissie, Directoraat-generaal Justitie, vrijheid en veiligheid http://www.emcdda.europa.eu/attachements.cfm/att_118348_EN_report-EN.pdf Geraadpleegd op 05.13.11
- ²⁶ Hughes, C.E. and Stevens, A. (2010) "What Can We Learn from the Portuguese Decriminalization of Illicit Drugs?" *British Journal of Criminology* Volume 50, Issue 6, pp.999-1022
- ²⁷ Hughes, C.E. and Stevens, A. (2007) *The Effects of Decriminalization of Drug Use in Portugal* Oxford: Beckley Foundation http://www.beckleyfoundation.org/bib/doc/bf/2007_Caitlin_211672_1.pdf Geraadpleegd op 04.20.11
- ²⁸ Greenwald, G. (2009) *Drug Decriminalization in Portugal: Lessons for Creating Fair and Successful Drug Policies* Cato Institute http://www.cato.org/pub_display.php?pub_id=10080 Geraadpleegd op 05.07.11
- ²⁹ Reinerman, C., Cohen, P. and Kaal, H. (2004) "The Limited Relevance of Drug Policy: Cannabis in Amsterdam and in San Francisco" *American Journal of Public Health* vol. 94 pp.836-842
- ³⁰ Fetherston, J. and Lenton, S. (2007) *Effects of the Western Australian Cannabis Infringement Notification Scheme on Public Attitudes, Knowledge and Use: Comparison of Pre- and Post Change Data* Perth: National Drug Research Institute <http://ndri.curtin.edu.au/local/docs/pdf/publications/T1177.pdf> Geraadpleegd op 04.20.11
- ³¹ Room, R., Fischer, B., Hall, W., Lenton, S. and Reuter, P. (2008) *The Global Cannabis Commission Report* Oxford: Beckley Foundation http://www.beckleyfoundation.org/pdf/BF_Cannabis_Commission_Report.pdf Geraadpleegd op 04.20.11
- ³² Becker, G.S., Murphy, K.M. and Grossman, M. (2004) *The Economic Theory of Illegal Goods: The Case of Drugs* National Bureau of Economic Research, Working Paper 10976 <http://www.nber.org/papers/w10976> Geraadpleegd op 05.13.11
- ³³ Nutt, D., King, L.A., Saulsbury, W. and Blakemore, C. (2007) "Development of a rational scale to assess the harm of drugs of potential misuse" *Lancet* Vol. 369 (9566) pp.1047-53
- ³⁴ Hallam, C. and Bewley-Taylor, D. (2010) "Mapping the World Drug Problem: Science and Politics in the United Nations Drug Control System," *International Journal of Drug Policy*, Volume 21, (1), 2010, pp. 1-3
- ³⁵ Caulkins, J., Reuter, P. Iguchi, M.Y. and Chiesa, J. (2005) *How Goes the "War on drugs"? An Assessment of US Problems and Policy* Santa Monica, California: RAND http://www.rand.org/pubs/occasional_papers/2005/RAND_OP121.pdf Geraadpleegd op 04.20.11
- ³⁶ UNODC (2008) *2008 World Drug Report* Vienna: Verenigde Naties <http://www.unodc.org/unodc/en/data-and-analysis/WDR-2008.html> Geraadpleegd op 04.19.11
- ³⁷ Lalander, P. and Salasuo, M. (Eds.) (2005) "Drugs and Youth Cultures: Global and Local Expressions" Helsinki: Nordic Council for Alcohol and Drug Research
- ³⁸ Manning, P. (Ed.) (2007) *Drugs and Popular Culture: Drugs, Media and Identity in Contemporary Society* Devon: Willan Publishing
- ³⁹ Buchanan, J. (2004) "Missing Links? Problem drug use and social exclusion" *Probation Journal* vol. 51 no. 4 pp. 387-397
- ⁴⁰ UNODC/WHO (2008) *Principles of Drug Dependence Treatment* <http://www.unodc.org/documents/drug-treatment/UNODC-WHO-Principles-of-Drug-Dependence-Treatment-March08.pdf> Geraadpleegd op 04.16.11
- ⁴¹ Bewley-Taylor, D., Hallam, C. and Allen, R. *The Incarceration of Drug Offenders: An Overview* Beckley Foundation/International Centre for Prison Studies http://www.idpc.net/php-bin/documents/Beckley_Report_16_2_FINAL_EN.pdf Geraadpleegd op 04.19.11
- ⁴² Sevigny, E. and Caulkins, J.P. (2004) "Kingpins or Mules? An Analysis of Drug Offenders Incarcerated in Federal and State Prisons" *Criminology and Public Policy* 3:3, 401-434
- ⁴³ MacCoun, R.J. and Reuter, P. (2001) *Drug War Heresies: Learning from Other Vices, Times and Places* Cambridge University Press
- ⁴⁴ UNODC (2008) *Drug trafficking as a security threat to West Africa* Vienna: United Nations <http://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/Studies/Drug-Trafficking-WestAfrica-English.pdf> Geraadpleegd op 05.08.11
- ⁴⁵ Werb, D., Rowell, G., Guyatt, G., Kerr, T., Montaner, J. and Wood, E. (2011) "Effect of drug law enforcement on drug market violence: A systematic review" *International Journal of Drug Policy* vol. 22 pp. 87-94
- ⁴⁶ Werb, D., Rowell, G., Guyatt, G., Kerr, T., Montaner, J. and Wood, E. (2010) *Effect of Drug Law Enforcement on Drug-related Violence: Evidence from a Scientific Review* Urban Health Research Initiative, British Columbia Centre for Excellence in HIV/AIDS http://www.icsdp.org/Libraries/doc1/ICSDP-1_-_FINAL_1.sflb.ashx Geraadpleegd op 04.19.11
- ⁴⁷ McSweeney, T., Turnbull, P.J. and Hough, M (2008) *Tackling Drug Markets & Distribution Networks in the UK* London: UK Drug Policy Commission http://www.ukdpc.org.uk/resources/Drug_Markets_Full_Report.pdf Geraadpleegd op 04.19.11
- ⁴⁸ Metaal, P. and Youngers, C. eds. (2011) *Systems Overload: Drug Laws and Prisons in Latin America* Transnational Institute/Washington Office on Latin America http://www.druglawreform.info/images/stories/documents/Systems_Overload/TNI-Systems_Overload-def.pdf Geraadpleegd op 05.16.11
- ⁴⁹ Perry, C. L., Komro, K. A., Veblen-Mortenson, S., Bosma, L. M., Farbaksh, K., Munson, K. A., et al. (2003) "A randomized controlled trial of the middle and junior high school D.A.R.E. and D.A.R.E. Plus programs" *Archives of Pediatrics & Adolescent Medicine* 157(2), pp. 178-184
- ⁵⁰ Office of National Drug Control Policy (2010) *National Drug Control Strategy 2010* <http://www.whitehousedrugpolicy.gov/strategy/index.html> Geraadpleegd op 05.13.11
- ⁵¹ "Obama: Drugs Should be Treated as a Public Health Problem" Interview met Barack Obama op CBS News: http://www.cbsnews.com/8301-503544_162-20029831-503544.html Geraadpleegd op 05.13.11

SECRETARIAAT

Bernardo Sorj
Ilona Szabó de Carvalho
Miguel Darcy de Oliveira

ADVISEURS

Dr. Alex Wodak, Australian Drug Law
Reform Foundation
www.adlrf.org.au

Ethan Nadelmann, Drug Policy Alliance
www.drugpolicy.org

Martin Jelsma, Transnational Institute
www.tni.org/drugs

Mike Trace, International Drug Policy Consortium
www.idpc.net

ONDERSTEUNING

Centro Edelstein de Pesquisas Sociais
Instituto Fernando Henrique Cardoso
Open Society Foundations
Sir Richard Branson, founder and chairman of
Virgin Group (Support provided through
Virgin Unite)

ACHTERGRONDDOCUMENTEN

(beschikbaar op www.globalcommissionondrugs.org)

Demand reduction and harm reduction
Dr. Alex Wodak

Drug policy, criminal justice and mass imprisonment
Bryan Stevenson

***Assessing supply-side policy and practice: eradication and
alternative development***
David Mansfield

***The development of international drug control: lessons
learned and strategic challenges for the future***
Martin Jelsma

Drug policy: lessons learned and options for the future
Mike Trace

***The drug trade: the politicization of criminals and
the criminalization of politicians***
Moisés Naím

VOOR AANVULLENDE BRONNEN, ZIE:

www.unodc.org
www.idpc.net
www.drugpolicy.org
www.talkingdrugs.org
www.tni.org/drugs
www.ihra.net
www.countthecosts.org
www.intercambios.org.ar
www.cupihd.org
www.wola.org/program/drug_policy
www.beckleyfoundation.org
www.comunidadessegura.org

WERELDWIJDE COMMISSIE DRUGSBELEID

Het doel van de Wereldwijde Commissie Drugsbeleid is om een geïnformeerde, op wetenschap gebaseerde discussie op internationaal niveau te brengen over menselijke en effectieve manieren om de schade die wordt veroorzaakt door drugs te beperken voor mens en maatschappij.

DOELSTELLINGEN

- Het herzien van de basisaannames, effectiviteit en gevolgen van de 'oorlog tegen drugs'-benadering.
- Het evalueren van de risico's en voordelen van uiteenlopende nationale antwoorden op het drugsprobleem.
- Het ontwikkelen van uitvoerbare, op feiten gebaseerde aanbevelingen voor constructieve wets- en beleidshervormingen.